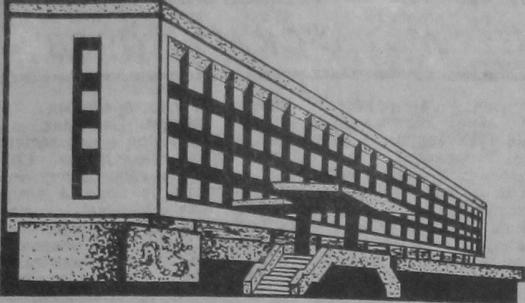

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМА У ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 21 (894)

Аўторак, 14 чэрвеня 1988 г.

Газета заснавана
у верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Пагон
2 кн.

Абмяркоўваем Тэзісы ЦК КПСС

У партыйных арганізаціях універсітэта прайшлі адкрытыя партыйныя сходы па абмеркаванню Тэзісаў ЦК КПСС да XIX Усесаюзной партыйнай канферэнцыі. Гэты дакумент выклікаў ажыўленыя дыскусіі. Выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты выказвалі свае

прапановы аб тым, што неабходна зрабіць, каб жыццёва замацаваць у нашым грамадстве ленінскія прынцыпы широкай демакратызацыі і галоснасці з мэтай больш плённай працы для хутчэйшага паскарэння сацыяльна-еканамічнага развіцця краіны. Нямала

сказана і аб тым, што неабходна зрабіць на цяперашнім этапе перабудовы для далейшага ўдасканалення падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, інтэграцыі науки з вытворчасцю.

Ніжэй змяшчаюцца некаторыя прапановы да Тэзісаў ЦК КПСС.

Дзейнасць добраахвотных грамадскіх таварыстваў і арганізацій праводзяцца толькі на грамадскіх добраахвотных демакратычных пачатках. Забяспечваць галоснасць у іх работе. Практыкаваць перыядычную справедлівасць кіраўніцтва гэтым арганізаціямі аб работе і расхадах сродкаў. Усе кіруючыя пасады, акрамя казначэя, замяшчаць на грамадскіх пачатках.

В. КАРАЛЬЧУК,
студэнт 5 курса гісторычнага
факультэта.

Прасіць вышэйшайшая партыйныя органы абмеркаваць пытаныя аб збліжэнні партыйных узношын да 2%. Справа здача рэзвальнай камісіі збнородзіць для ўсіх камуністаў. Для пенсіянероў зменіць партыйныя узношыні да мінімуму.

У. АНЧЭНКА,
загадчык кафедры
беларускай мовы,
прфесар.

Рэкамендаваць Усесаюзной партыйнай канферэнцыі забяспечыць галоснасць усе ў работе. Дзейнасць членай ЦК КПСС, членай Палітбюро, членай Камітэта саюзных рэспублік, членай бюро АК КПБ зрабіць здаўткам галоснасці для ўсіх камуністаў.

У. СІДАРАЎ,
дацэнт кафедры філософії,
інвалід Вялікай Айчыннай
войны, член КПСС
з 1948 года.

Для кантролю за ходам перабудовы на партыйнай канферэнцыі выбраць спецыяльны орган, які будзе ажыццяўляць каардынацыйныя меркі па реалізацыі яго рашэнняў.

В. САЛДАТАЎ,
ст. навуковы супрацоўнік НДС.

Забараніць перавод з кіруючай партыйнай работы скамітэта метаваўшым сябе работнікамі на іншую пасаду ў савецкіх і гаспадарчых органах.

У. МІЗГАЙЛАУ,
дацэнт кафедры фізічнай
металогіі.

Выбранне на кіруючыя пасады па вытворчай лініі на тэрмін больш, чым на адзін год павінна ажыццяўляцца з улікам пракалуленай кампетэнтнасці, прафесійных якасцей як спецыяліста і грамадской думкі працоўнага колектыву.

М. МАКСІМЕНКА,
дацэнт фізичнага факультэта.

На здымках: ідзе абмеркаванне Тэзісаў ЦК КПСС у партыйнай арганізацыі філалагічнага і гісторычнага факультэтаў;

з дакладам выступае дацэнт кафедры гісторыи КПСС Т. І. Язэпава.

Фота У. Чысціка.

Для павышэння аўтарытэту кіруючых партыйных работнікаў пісьмівадаць усе дадатковыя для іх ільготы.

А. СЕРДЗЮКОУ,
доктар фізіка-матэматычных
наук, загадчык кафедры
оптыкі.

У мэтах дэмакратызацыі палітычнай улады, недапушчальнасці культа зверху і культизму, параднасці, набліжэння кіраўніцтва да бюрократызму, параднасці, набліжэння кіраўніцтва да народа, як адну з мер, працаправную установыць, што адзін і той жа камунаў і грамадзянін (няхай то сакратар партыйнага камітэта, старшыня віддзялення, гаспадарнік), можа быць выбраны

ны ў адной асобы толькі ў адзін партыйны орган і адзін савецкай улады і не больш, чым на два тэрміны, унёсшы адпаведныя зменінні ў Статут КПСС і Канстытуцыю СССР.

Я. СЕМЯНЧУК,
дацэнт кафедры КПСС,
інвалід Вялікай Айчыннай
войны, член КПСС
з 1945 года.

Пры чарговых выбранніх на кіруючых партыйных пасадах (сакратары РК, ГК, АК) распрацаваць механізм ушкі думкі пісьмівных партарганізацый.

А. ВАСІЛЬЕУ,
дацэнт кафедры алгебры
і геаметрыі.

За компт прамежкавых узроўняў (звенін) умацаваць штатныя работнікамі буйныя пісьмівныя

У мэтах незваротнасці і паскарачэння працэсу перабудовы пісьмівадаць.

— Абнавіць у партыйным апараце орган ПКК, выбіраемага на з'езды, створанае па ініцыятыве У. І. Леніна, ліквідаваць ў 30-я гады.

— Для размежавання функцый адміністрацыйнага і партыйнага кіраўніцтва, скаратэння штатнага партыйнага апарацу неабходна змяніць штатнорэгульаваную структуру маскоўых (абласці, гарадскіх, раёных) партыйных органаў, наблізіць самым упраўленчым апаратам да асноўнай масы камуністаў. За компт прамежкавых узроўняў (звенін) умацаваць штатныя работнікамі буйныя пісьмівныя

організацыі.

— Выбары ў кіруючыя органы партыі аж да ЦК (камітэты, канферэнцыі, з'езды) неабходна пачынаць з пісьмівных арганізацій і праводзяць з удзелам некалых камандыдатаў (аналагам штатнамісцтвай сістэмы выбараў у Саветы).

— Прызначыць на XIX парткансферэнцыі рапортне аб правядзенні аналізу реальнага выканання прынцыпу галоснасці і выбарнасці дэлегатаў па абласцях, даць ацэнку на Пленуме ЦК КПСС і вынікі давесці да ведама камуністаў у прэсе.

I. ЕСАФАУ,
ст. навуковы супрацоўнік
кафедры галіновых эканомікі.

НА САВЕЦЕ РЭКТАРАЎ

6 чэрвеня ў Беларускім інстытуце інженернай чыгуначнай транспартнай адбылося пашыранае пасяджэнне савета рэктораў Гомельскага вобласці. На яго былі запрошаны дэканы факультэтаў вышэйшых навучальных установ Гомельшчыны, адказныя сакратары прыёмнай камісіі, загадчыкі раёных і гарадскіх аддзелаў народнай адукацыі, дырэктары сярэдніх школ г. Гомеля.

На дакладу намесніка старшыні савета рэктораў — рэктора БНУЧТА прафесара М. С. Груштова заслушана і абмеркавана пытанне «Вынікі прыёму ў ВНУ

у 1987 годзе і задачы па забеспечэнню новага прыёму».

Сярод выступаўшых былі адказныя сакратары прыёмнай камісіі нашага ўніверсітэта, кандыдаты фізіка-матэматычных наук С. Ф. Каморнікаў і в. а. рэктора ГДУ член-карэспандэнт АН БССР Л. А. Шамятаў. Яны расказали адпаведна аб праведзенай работе па паслехамаў забеспечэнню набору студэнтаў у вядучую вышэйшую навучальную установу Беларускага Палесся на новы навучальны год і аб перспектывах яе далейшага развицця.

У работе пасяджэння савета рэктораў прынялі ўдзел загадчыкі аддзелаў навук і навучальных установ абкома КПБ М. М. Войнаў і загадчыкі аблана Ф. Р. Забродск.

У сваім выступленні М. М. Войнаў указаў на неабходнасць усебаковага паліпшэння прафарыентычнай работы сярод вучняў старэйшых класаў, наладжвання і ўмацавання сувязі кафедр ВНУ са школамі і сярэднімі навучальными установамі.

Прынята пастанова, накіраваная на забеспечэнне больш высокай якасці падрыхтоўкі выпускнікоў сярэдніх навучальних установаў і высокакваліфікацыйных спецыялістаў у ВНУ вобласці.

РАЩЭННІ ЛЮТАЎСКАГА (1988)

3 агульнауніверсітэтская партийная сходу

З ДНЯ красавицкага (1985 г.) Пленума ЦК КПСС, — сказау на пачатку святоя наклада праректар ГДУ па вузбайнай работе Л. А. Шамяткую, — прайшло тры гады. За гэты час у краіне калекальнай выправданасці і вызнанчыні канцлеры і прынцыпіі перабудовы, які ахоплівае ўсе сферы наша- жыцця і юсцір ревалюцыйны характар. Мы з'яўлемся свед- мі бурнага успеоку палітыч- са, сацыяльнай актыўнасці. Красавицца (1985 г.) Пленум ЦК КПСС, XXVII з'езд партыі, застушны Пленум ЦК КПСС адкрылы широкую дарогу пра- цесам демакратyzации нашага грамадства, абрудзілі духоўнае жыццё, адкрылы выхад глыбайшым крыніцам сацыяльнай на- цыяльвты. У нашай краіне спваряджаеца атмасфера, якая аздайнейшы неарадынараму мысльенню, свободнаму слаборніцтву і ідз.

Для вузяўскіх работнікаў навы прастор педагогічнай творчасці адкрыты пастаўлены ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР па вышэйшай школе, а таксама разшырены літаратурыскага (1988 г.) Пленума ЦК КПСС.

Треба, аднак, сказаць, што уроны Пленума яшчэ не ўсімі усвядомлены з усёй глыбайней. Успомнім, што ў ходзе падрыхтоўкі Пленума былі маблізава-

гукы Пленума был майстэрства шырокая грамадская сілы, сабраны, правданізованы, аба-
гулены сотні розных думак, праектаў, прапаноў. Гэта забяж-
чылі шырыны і мацтабнасць вы-
нашкавай, касцруктыўнасць вы-
працаўнай праграммы перада-
довы сяродня і вышыйшай школы.
Гэта прызываюць усе. Але
разам з тым даводзіцца суты-
нечка з расчараваннямі асобных
педагогаў, якія чакалі, што мно-
гія дробныя, деталізованыя пра-
вазоўкі увойдзуть у пастакону
Пленума. Многім работнікам на-
роднай адукацыі, выхваляць адміністрацыйна-камандай сіс-

тамы хацелася б мець не толь-
кі гатовую праграму, але і га-
товую тэхнолагію перарабудовы
народнай адміністрацыі. Але гато-
вых рецптаў на ўсе выпадкі
жыцця быць не можа. Рэвалю-
цыйная стыгня абаўлення ў
нашай краіне супрадаваціа
асэзансаваннем таго факта, што
любыя, самыя выдатныя раешні-
ні нельзя азначыць без шы-
рокай творчасці мас. Лютаўскі
Пленум дае урок новага пады-
ходу да разлічэння народнаўальных
праблем. Пленум запартрабаваў
ад партыйных арганізацый ра-
шучва паўнамоцтвы узровені
папыл

жавання якасць навучання
маладога пакалення. У ПЫТАННІЯХ кіравання ВНУ, адзначыў дакладчыкі, многіе ўжо зроблены. Аналіз наратывальных дакументаў вышэйшай школы, якія яўляюцца за апошні час, паказвае, што ў межах развіцця інновацыйныя, у разлічанні праграмаў перерабудовы вышэйшай адукацыі ў краіне ВНУ дадзены аспекты піццесці правову для асноўных розных пытанняў. ВНУ заслугоўць фарміраваць вучоныя калектывы, выбіраць рэктара на падставы нарыманых яго пасяджэнні, выконваць пытгатавіць адкрыцця і зачыненія факультетаў, кафедр і наязыў, эмаянці і дапаўніць наўгародскую арганізацыю, складающуюся з пытгатавіць сістэмай ўзбеспеччэнні ГДУ кадрамі і павышэнні патрабаванняў да іх ідэйна-палітычнай, науковай і методычнай кваліфікацыі. Сэнс яе залежаць у тым, што на ўніверсітэце адмовіцца ад аўтаматызму ў сістэме перавыбранкі выкладчыкаў на новыя тэрмін. Было прынята рашэнне на перавыбіраць на пасады старшыні выкладчыкаў асоб, якія не мелі вучонай ступені, друкаваных наукоўскіх і методычных работ. Уводзілася таксама праўла: узвічваць рэнкамендациі партбюро і парткома пры выбранні і перавыбранні выкладчыкаў. Высокая патрабаваль-

ПЕРАБУДОВЕ – ТВОРЧЫЯ ПОШУКИ

З ДАКЛАДА ПРАРЭКТАРА ПА ВУЧЭБНАЙ РАБОЦЕ,
ЧЛЕНА ПАРТКОМА УНІВЕРСІТЭТА Л. А. ШАМЯТКОВА

тычнага кіраўніцтва сферай адукцыі і выхавання моладзі. Дакументы Пленума — гэта палітычная рэкамендацыя навукова-педагагічным кадрам, а значыць, і звыходы пункт 9^а далейшай творчай работы. Па задуме партыі, санс перафармовы сарадніцтва і вышэйшай школы заключаецца ў тым, што яны ствараюць механизмы, якія будуть регуляваць, самана- стройваць сістэму народнай адукцыі ў рамках дэмакратычнай працэсу. У адпаведнасці з распашнімі лютабускага Пленума патрабуецца стварыць сучасную дэмакратычную культуру кіравання народнай адукцыяй, шырокася разгарнуць самакіраўніц- мія пачаткі, даць навучальнym установам самастойнасць, неабходныя для гэтага паўнамоцтві, павысіць іх адказнасць за

рыскладныя формы часу для разлазкі аб'ему вучбай рабо-
т, арганізацііаца структурныя
аддразделеніі ВНУ і засяр-
жаль штаты расклад работні-
ку і г. д. Знача пашыраны
ланансавыя магчымасці ВНУ.
Аддатковых правую столкні
што, што паўста пытанне: як
разлівна распрададзіць? як
стотна мянежца структура уп-
аўлення на ўзроўні ВНУ, фа-
культета і кафедры. Усё гэта
адпраеславлялася ў даекладзе, не
се не нахласты адбіта на
оло пярэйных партарганіза-
ціі і партыйных груп. Іх функ-
цыя мяножца.

спулачалася і з мерамі
памоті ў павышенні кваліфі-
кації шляхом аспірантури, са-
мільництва, стажирою, на-
адрівания лещопіс тудин-
для прадаць вучобы ў МДУ.
Кінці паказала, што выбра-
напрамак ў кадравай палі-
ты ў тых умовах быў адзі-
правільным і поінансую сябе
аудаў. Дакладчык прывеў
якія, якія засведчылі аб па-
звоні навуковага ўзору
фесарска-выкладчыцкага са-
ву.

днак разкае павелчане
илькасці выкладчыкаў, якія
ымалі ступень, не падешы-
вучэбную работу і веды сту-
пай. Прычына тут была зра-
мелей: у вынавчанні і выда-
нні студэнтаў вялікую ролю
ігрывае не толькі эрудыцый-
ныя выкладчыкаў, але і яго ідэй-
нальные абліцічы, металчынае

менение якиса праводій з
боня заміти. Паустіла за-
важила: як павиць педагогі-
ческої гілки виляддя? Су-
спільство виразиць гету задачу
«послуху не мела. Раніше
шевця та прыбішоу да-
ні днісці аказана виляддя
памогі. Была арганізавана
агулъянушиверсітэцкага
кова-метадычнага семінар
інференцы з виляддчы
станакіраванай была рабо-
таратара і парткома на
заналеніе НДР.

АЛЕЙ дақылдың айрымдықтарынан да жаңы да моманттар: алар межаванни функцийалықтардың көмекшілігінен пайдаланып, оның тәсілдерін түрлі мәдениеттердегі мәдениеттерге тауарлауда көмекшілік береді. Алеи тауарлауда көмекшілік береді. Алеи тауарлауда көмекшілік береді.

Прынцып адэяначалла з ара-
щым дэмакратызацыи не а-
даменецца. Асновай нашай да-
цисці засыльбы будзе пашыр-
саналай аздакназіі кірава-
ка кожнага структурнага под-
раздзялення. Разам з тым
дэмакратызыд кіравання наро-
дзе адкулактый адкрывае новыя
загчымасці. Вось канкру-
тыклад. Загадам Мінісуза СССР
18.09.87 г. № 650 бы-
лі вораны вучебно-методычны
"Уяднанні" (ВМА) па групах
однасных спецыяльнасцей. В
этом ускладненіа начатковое-
шанне многіх пытанняў, у тым
числе і такіх важных, як сін-
таксічныя вучебных планаў і
заряджэнне новых спецыяль-
носцій.

Прадстаўленыя ВНУ праца
карэктроўцы і деталізація
павых вучэбных планаў та
я, што фактычна зараз кожн
акадэміческі факультэт будзе меТЬ іншыя

З ВЫСТУПЛЕНИЯ ПА АБМЕРКАВАННЮ ДАКЛАДА

Выступление загадчыка кафедры гісторы КПСС В. У. Матусевіча было прысвячана дню выкладчыка-грамадзяніцьтва у выкананні тых задач, які паставілі літаратура (1988 г.). Плекум КЦ КПСС – задача узмацэння камуністычнага выхавання моладзі, фарміравання яе свядомасці ў духу перебудовы. Але гэта патрабуе перабудовы работы саміх выкладчыкаў, пошуку новых форм, актыўнасці вучэбнага прагрэсу. У аbstаноўцы демакратызацыі і галоснасці, адкрыцці, разнастайнасці думак і поглядаў на нашы мізулы, сэйчышнне і будучынне ўзрасце роля выкладчыкі як кіраўнікі студэнтаў у вядзім патоку грамадскіх-палітычных інформацыяў, няредка супяречлівай па сваім зместу, як памочнікі ў засвяченні наўукова-матэрыялістычных поглядаў, выпрацоўцы ўмёнаў у класавых пазіціях апенавальніць з'язык грамадскага жыцця. Гэту адказнуючу ролю выкладчыкі можна паслухаць выкананці толькі пры той ўмове, калі возыме на ўзбраенне метод дыялогу, дыскусіі з моладдзю, шырокага і адкрытага абмераў-ваканцыі «усях», у тым ліку самых вострых граблем, сумеснага са студэнтамі пошуку адказаў на тыя пытанні, якія ставіцца перед нашымі грамадствамі жыцці.

Цяпел напрука на възкладчыкі-грамадзазнаўцуау рэзка ўзрасла. Вялікі паток інфармацыі, які дзённа неабходна перапрацаваць, асцисаваць! за свойца, адсутнасць яснасці ў шэршту важных пытанняў тэорыі, разнастайнасць думак сирод саміх възкладчыкіў стварае вялікія пынкі для грамадзазнаўцуау, але разам з тымі рабіць іх працу больш цікавай і значайнай. У гэтых умовах вядзіцца дапалома выкладчыкамі аказвае работа арганізаційнага саветам каледжа грамадскіх науک Міжнароднага

метадалгічнага семінара.

У сваім выступлені В. У. Матусевіч спыніўся таксама на пытаннях складанасці перабудовы вучбово-выхаватчай работы ў рамках старых арганізацыйных структур, нехобдимасці больш шырокага і паастаяннага прыцягнення грамадскіх кіферу да разрешэння пытанняў арганізацыі вучнага працэсу і складання вучбеных планаў, важнасці адзначэння пісьмовых выдач да грамадска-палітычнай атестаціі камунальных універсітетаў.

студенцікім самакіраванні». Студенти юноші свае прамановы па палінзэнню арганізацыі вучебнага прадпрыемства. Так, на сутэрнах з выкладчыкамі «за круглым столам» члены савета самакіравання гіст-філа праманавалі: даводзіць да ведамі студентаў вучебныя планы ў пачатку семестру, на лета даваць спісы літаратуры для абавязковага выучэния, узмацняць кантроль за бягучай пасляхваставію (г. зн. правадзіць прамежкавыя залікі) і сістэму адпра-цовак прапушчаных заняткаў. Вілікое значэнне студэнты надаюць тэксама эмасцыянальнасці чытания лекцый, правядзенню семінарскіх заняткаў, умению выкладчыка весці дыскусію з аўтарытэрый-

У цэлым станоўчую адзінку ў студэнцтва заслужылы саветы самакіравання на фізічным і матэматычным факультэтах, факультэце фізвыхавання.
У адпаведнасці з пастаўковай «Аб першачасовы

мерах па пашырэнню ўзделу студэнтаў у кіраванні вышэйшымі навучальными установамі, у састаўе савета ўніверсітэта, саветаў факультэтав выбраныя студэнты. У іх яны маюць такія і права як рэктар, доктор, прафесар. Ужо прайшоў пеўны час, амаль навучальны год. Здавалася б, студэнты павінны ўжо больш актыўна ўдзельнічаць у амерніканскіх разгледжэннях на савецце пытанняў, уносіць свае прапанаванні, г. зв. выконваць ускладзеную на іх місію. Але, на жаль, пакуль гэтага няма. На факультэтах студэнты выступаюць, але на савецце ўніверсітэта іх не чуваль. Восі тут павінны сказаць сваё слова студэнты-камуністы, кіраўнікі факультэтскіх грамадскіх арганізацый.

Даңғыл кафедры гісторы СССР і ВССР Г. С. Еудақимовса газарын на сходзе аб крытычным ста- новищчайшын гісторы. Ен сказаў, што гэта выявілася ў побуны мэры ў працсе дыскусіі, якія разгарнуліся ў нашай прэсе, на канферэнцыі гісторіякі пісьменнікаў «Актуальныя пытанні гісторычнай науки і літаратуры», што адбылася ў Маскве ў канцы красавіка, на Пленуме праўлення Саюза пісьменнікаў ВССР 19—20 мая, які быў прысвечаны тэме «Гісторыя нарада і літаратура». Высветлілася, што гісторыя свайго Радзімы перыяду першадыбынага грамадства, спадрэдненіяю і капіталізму мы ведама нядрэнна, а вось гісторыю перыяду сацыялізма настолькі дрэнна выучылы і асвя- цілі, што Даңғыл камітэт СССР па народнай

дұканың палычың неабходным адмиянці у жетым
зе выпускның экзамены па гісторы СССР, у
әздіншкода.

Думаецца, что одной из причин такого становления было парашютное самой методы гисторычнага дасавання, якое павінна было ісці ад простага складанага, ад прыватнага да агульнага. А каб прыльна ўсебаковы асвяты гісторыю рэспублікі, гэта было пачынчыць з вывучэннем гісторыі кожнай бласці, раёна, горада, прадаўнага калектыву. Радзілася ж усе наадварот. Жывая гісторыя замянялася мёртвой схемай і стравчала сваёе прамое значэнне і сенс. Складуся стойкі сіндром надзюднісці да гісторычных даследаванняў, што, у прыватнасці, набольш ярка праявлялася ў планаванні НДР па гісторыі зверзу ўніз, у тым ліку і у нынешнім універсітэце. Лічыць самі: кафедра гісторыі ССР 1 усёгуряла гісторы, якая аб'ядноўвае больш 10 роўных напрамакў гісторычных даследаванняў, павінна быць працаўнай над адной назустречу даследаваніем тэмай. Ужо больш двух гадоў у краіне ідея перабудова, а планаванне НДР па гісторыі ўсіх кафедрах па-сучаснікі засталося раненай. Павінны даследаваць альгама таму

Цыпър асабылау актуальность насыщена мясцовыми языка, расце цылавасьць, асабыла моладзі да граматыку, сваёй рэгіёнам. Кто будзе распрацуваць граматыку, якя не ўважае позиціі НДР? Няма написціў і гісторыю нашай ВНУ, стварыўшы ўніверсітэта, хапца рапшэнні аб яштак ректара і партгукомам прымаліся неаднаразова. Пашкун з поэзія, музей нехходзіць ствалені.

Намеснік дэканата па работе з замежнымі студэнтамі У. І. Коваль у сваім выступленні на партсізі падрабязна спыніўся на тых праблемах, якія змяшчаюцца ў гэтым напрамку. Перш за ўсё аптычычныя вучэбныя работы: правядзенне дадатковай заняткай і кансультаций з замежнымі студэнтамі, арганізацыя заняткай у верасні — каstryчніку, астаттаваніе студэнтаў знаходзяцца на сельгасработніцтве. У. І. Коваль сказаў і аб недахопах ў забесьпячэнні замежных студэнтаў аўдыторыямі для заняткаў, а таксама ўзноўленні праблемы і ў выхаваўчай работе. Па плаціцы работы дэканата з замежнымі студэнтамі праводзіліся розныя мерапрыемствы: гутаркі, сходы, вечарынкі, інтэрнацыянальная дружбы і інш. Але, на жаль, практычна не было падтрымкі з боку відадзенага рэктарата, парткома, дэканату факультета, атрымаліца да іх прапаноў.

ПЛЕНУМА ЦК КПСС—У ЖЫЦЦЕ!

альныя вучэбныя планы па ўсіх спецыяльнасцях.

Дакладыкі сказаў таксама аб важнасці і неабходнасці распраўкі і ўдасканалення сістэмы кіравання вышэйшай школай на ўсіх узроўнях (факультета, ВНУ, вобласці, рэгіёна). Так, на факультэцкім узроўні, на першыя месцы выходаў кафедра. Ставіцца задача, каб кожная спецыяльнасць кафедра адказала або за спецыяльнасць, або за спецыялізацыю. Адсюль аразумела імкненне да ўзбуйнення, ад'яднання кафедр. У калчатковым выніку на факультэцкім узроўні павінен быць створан той межанік, які б звязаў саманастройку вучэбна-выхаваўчай прадэс. Элементы гэтага межаніка можна лічыць нашу сістэму патрабаванняў да выкладчыцкага саставу, меры па павышэнні лектарскага майстэрства, у тым ліку абмеркаванне гэтаста лекцый і студэнцікі наўменстваў. Поўныя тексты лекцый ужо ёсць па вядучых дысцыплінах гісторыка-філалагічнага і матэматычнага факультэтата, на кафедрах грамадскіх наукаў.

Што ж датычыць сістэмы кіравання на ўзроўні ўніверсітэта, то тут прадстаўляе ўдасканаленне структуру ГДУ, ажыццяўлів комплекс мер па ўзмацненні самастойнасці факультэтаў. Адзін з галоўных клопат — пастаяннае вывувечненне патрабуў па спецыяльнасцях і на гэтым аснове заключэнне дагавораў з прадпрыемствамі і арганізацыямі. Цяпер па ўсіх спецыяльнасцях такія дагаворы зачлючаны.

Л. А. Шамятыкі назваў тыя спецыяльнасці, якія будуть адкрыты ў ГДУ з новага наўчальнага года, сказаў або перспектывах адкрыцця мэдэцынскага факультета на ўніверсітэце.

У БЛІЖЭЙШЫ час у Гомелі будзе створан вучэбна-наукова-педагагічны комплекс у складзе ўніверсітэта, Мазырскага пединститута,

аблана і інстытута ўдасканалення настаўніцтва. Асноўная яго задача — каардынацыя сумеснай дзеяйснасці ўдзельнічаючых бакоў па падрыхтоўцы і перадпрыхтоўцы педагогаў з мэтай павышэння эфектыўнасці вучэбнай і наўукова-даследчай работы, апрабавання і выкарыстання вынікаў наўуковых даследаванняў. Мы падтрымліваем таксама, сказаў Л. А. Шамятыкі, прынятую пленумам абкома партыі ад 17 мая г. г. пранаву аб дадзенчыні да ўніверсітэта абласнога інстытута ўдасканалення настаўніцтва.

Шэраг праблем, пастаўленых лютэскім Пленумам, можна быць вырашаны ў рамках вучэбна-наукова-педагагічнага комплексу. Універсітэт можа дапамагчы на належны ўзровень атэстатыўную настаўніцтва кадраў. На Пленуме ЦК КПСС падкрэслівалася, што адзінства між 1 задачай утварэння павінна арганічна спалучацца з разгледжаннем школы, гібкасцю вучэбных планаў і програм, абліпрація на перадаўчую педагогічную практику, наўгародскімі методамі наўчання і выхавання; неабходна развіваць сетку спецыялізацыйных школ і класаў па паглыбленым вывучэннем асобных прадметаў. Універсітэт маг бы дапамагчы і ў рапорті гэтай праблеме.

Выконаўчыя рапорты наўчання лютэскага Пленума ЦК КПСС, ГДУ цяпер вядзе работу па стварэнні вучэбна-науковых цэнтраў, лабараторый даследаванняў, наўгародскіх падпраціўніц. Маецца на ўвазе стварэнне лабараторый, фізічных інстытутаў Акадэміі наукаў БССР. Тама лабараторыі плаўнушацца па археологіі, мозаічнасці, нелінейнай оптыцы, ахове падземных вод, даследаванні геафізічных палёў Прышынскай упадзіны, па праплеме працоўных ресурсаў і сацыялогіі працы і інш.

Рэзвіцце новых эфектыўных форм інтэграцыі вышэйшай адукцыі, вытворчасці і нау-

кі (дагаворы або падрыхтоўцы спецыялісты, ВНПК, вучэбна-науковыя цэнтры, лабараторыі даследаванняў падпраціўніц) падтрымліваюцца і перадпрыхтоўцы педагогаў з мэтай павышэння рэгіянальнага маштаба. Для рашэння гэтай задачы, звязанай з дакладыкі, у нас ёсць усе магчымасці, паколькі Гомель адвансіца да ліку 13 гарадоў краіны, дзе за загаду Міністэрства ССР ад 30 снежня 1987 г. павінны быць створаны рэгіянальныя цэнтры вышэйшай школы. Такі цэнтр у нашым горадзе неабходны для падпраціўніц кадраў наўгародскага інстытута Гомельскай ВНУ рэгіёна ў саставе Гомельскай і Маргілевскай абласцей, комплекснага развіцця і рэспубліканскага выкарыстання патэнцыялу ВНУ, рапорті перспективных задач эканамічнага і сацыяльнага развіцця рэгіёна. У рамках рэгіянальнага цэнтра лёгка можна было бы вырашыць пытанне стварэння міжвузоўскіх кадраў (такіх, напрыклад, як кафедра ёсць і ёсць, дзяржавы і прафесія і інш.). і нават міжвузоўскіх факультэтатаў. Стварэнне рэгіянальнага цэнтра вышэйшай школы ў Гомелі ўвойні меры адпавядае тэзису ЦК КПСС аб неабходнасці дэнцэнтралізацыі і максімальна перадачы на месцы многіх упраўлічных функцый.

ГАЛОЎНЫ вывад, які выносіцца з рапорты наўчання лютэскага (1988 г.) Пленума ЦК КПСС, Х пленума ЦК КПБ і IX пленума Гомельскай ААН КПБ, сказаў у заключэнні дакладыкі. Л. А. Шамятыкі, заключацца ў наступным: камуністычнам траба зноў і зноў думачы над тым, як вывесці перабудову ў сферу жыццёўых цэнтраў, студэнтаў, наўуковых супрацоўніц. Неабходна шукакаць стылістыкі для паскоравага руху наперад, абдуціць дух пошуку і стварыць для гэтага пошуку неабходныя ўмовы. Для партыйнай арганізацыі ўніверсітэта гэта з'яўляецца важнай палітычнай задачай.

З ПАСТАНОВЫ ПАРТЫЙНАГА СХОДУ

Адобрыйці і прыняць да выканання рапорт наўчання лютэскага (1988 г.) Пленума ЦК КПСС або задачах партыі па перабудове сярэдняй і вышэйшай школы, палажэнні і ўстаноўкі, якія ўтрымліваюцца ў прамове Генеральнага сакратара ЦК КПСС М. С. Гарбачава «Рэвалюцыйная перабудова — ідзялізм абаўлення», а таксама рапорт на пленуме X пленума Гомельскага абкома КПБ.

Партыйны сход лічыць неабходным у свяtle перабудовы вышэйшай школы вынаходить у якісці прыярытэтных напрамкаў і першачарговых задач універсітэта:

— караняніе змены выкладання грамадскіх дысцыплін, павышэнне вышэйшай школы вынаходить у якісці падпраціўніц маладых спецыялістаў да жыцця і работы па ўмоўах паглыблічайся дамакратызацыі;

— стварэнне наўукова-вучэбна-педагагічнага комплексу ў саставе ўніверсітэта — Мазырскага пединститута — інстытуту ўдасканалення настаўніцтва — аблана;

— развіццце дагаворных адносін ўніверсітэта з прадпрыемствамі і арганізацыямі, об'яднаннямі, прадугледзелішы магчымасць наўгароджання выпускнікоў на работу па прымых дагаворах ВНУ з прадпрыемствамі;

— стварэнне наўукова-вучэбных цэнтраў, лабараторый дыўнага падпраціўніц кадраў наўгароджання Гомельскага дзяржуніверсітэта і інстытуту АН БССР;

— павышэнне самастойнасці факультэтаў, нафедр і структурных падраздзяленняў шляхам дэнцэнтралізацыі і максімальна перадачы на месцы краіўніцкіх функцый;

— перагляд асноў дзеяйснасці грамадскіх фарміраванняў па ўніверсітэце, архентызацію I на прынцыпах добраахвотнасці.

— Адмовіцца ад практыкі прынцыца пастаюю партыйных сходаў, партбюро, парткома, якія ўтрымліваюць прымыкненіе адміністрацыйным органам і грамадскім арганізацыям. Палітычны курс партыйнага павінна працоўдзіць праз камуністу, якія працујуць за ўсіх структурных падраздзяленняў універсітэта.

(Адказы. — сакратар парткома, сакратары партбюро).

— Лічыць асноўнымі методамі работы партыйных бюро, парткома арганізацыі падпраціўніц і перападпраціўніц аблана, падпраціўніц і рэкоменданцоў на кіруючыя пасады як камуністу, так і беспартыйных.

— У адпаведнасці з асноўнымі палажэннямі дакладаў I прапанаванімі камуністу дарыцацца адзіны перспектыўны план развіцця ўніверсітэта да 2000 года. Яго праект аблерацаваць на факультэтатаў і ў структурных падраздзяленняў I ў пачатку ліпеня 1988 г. перадаць для разгляду ў вышэйшай партыйнай і савецкіх органах.

(Адказы. — рэктар, сакратар парткома, старшыня прафкома).

Вышэйшая школа: яе праблемы

ВУЧЭБНАМУ ПРАЦЭСУ—ДАСКАНАЛАСЦЬ

Вядомое філософскае выкладанне сцарайка: праблема не можна быць вырашана, калі яна няправільна пастаўлена. Прэйдзяеасць гэтага выкладання перекананіе пацверджана шматлікімі наўгадальными спрабамі ўдасканалення вузэйскай адукцыі, якія прымяліваліся ў нас у апошніх 20—25 гадоў. Колькі было занікі, урадавых пасконе і міністэрскіх метадычных рэжаментаў па гэтых пытаннях! Аднак падпраціўніц спецыялістыў ВНУ не толькі не палепшиліся, а нават месцамі пагоршыліся. Прывчана адна: меры, якія прымаліся, на пасеры жыцця аказваліся не зусім правільнымі або палавічнымі. Яны не вырашалі кардынальных праблем ўдасканалення вузэйскай адукцыі. А іншыя дапэўніць, каб такі ж лес напіскі! Прывятаў ў 1987 годзе Асноўны наўпрамок перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыялісткай ў краіні (1988 г.) Пленума ЦК КПСС. Для гэтага неабходна дакладна бачыць і правільна ставіць тия праблемы, ад якіх у разнавочнай ступені запяшчыць якасць падпраціўніц.

У гэтym пленуме вялікае значэнне мae перш за ўсімі перададоленне гой шматпрадметнай, якая склалася ў вышэйшай школе і прывяла да пераўзялкі вучэбнай работы студэнтаў. Справа дайшло да таго, што аўдиторныя заняткі началі выходзіць за рамкі 36—38 вучэбных гадзін у тыдзені, а экзаменавыя сесіі ўключаліся ў складе 5—6 экзаменаў.

Цi ёсць цяпер якія-небудзь зруші ў пераадоленіі гэтай пераўзялкі? Пакуль не бачна. Справа змены ўчэбную нагрузку студэнтаў за кошт механічнага скрашэння вучэбных гадзін па асобных наўуковых дысцыплінах. Інакш какуць, патребна добра падбіць агульны план, якія

колікісць выучываемых предметаў, тагі і відомыя выучываемыя матэрыялы. Адсюль вывед: праблема павінна вырашанца шляхам змяншэння колькісці выучываемых дысцыплін і спынення практикі пераўзялкі факультэтуўных предметаў у абавязковыя, якія прымаліся ў нас у апошніх 20—25 гадоў.

Колькі было занікі, урадавых

пасконе і міністэрскіх метадычных рэжаментаў па гэтых пытаннях! Аднак падпраціўніц спецыялістыў ВНУ не толькі не палепшиліся, а нават месцамі пагоршыліся. Прывчана адна: меры, якія прымаліся, на пасеры жыцця аказваліся не зусім правільнымі або палавічнымі. Яны не вырашалі кардынальных праблем ўдасканалення вузэйскай адукцыі. А іншыя дапэўніць, каб такі ж лес напіскі!

Прывятаў ў 1987 годзе Асноўны наўпрамок перабудовы вышэйшай і сярэдняй спецыялісткай ў краіні (1988 г.) Пленума ЦК КПСС.

Для гэтага неабходна дакладна бачыць і правільна ставіць тия праблемы, ад якіх у разнавочнай ступені запяшчыць якасць падпраціўніц.

У гэтym пленуме вялікае значэнне мae перш за ўсімі пераўзяленне гой шматпрадметнай, якая склалася ў вышэйшай школе і прывяла да пераўзялкі вучэбнай работы студэнтаў.

Справа дайшло да таго, што аўдиторныя заняткі началі выходзіць за рамкі 36—38 вучэбных гадзін у тыдзені, а экзаменавыя сесіі ўключаліся ў складе 5—6 экзаменаў.

Цi ёсць цяпер якія-небудзь зруші ў пераадоленіі гэтай пераўзялкі?

Пакуль не бачна. Справа змены ўчэбную нагрузку студэнтаў за кошт механічнага скрашэння вучэбных гадзін па асобных наўуковых дысцыплінах. Інакш какуць, патребна добра падбіць агульны план, якія

студэнты (калі не большасць) не абязяжваюць сябе штудзіраваннем матэрыялу, па якому наўчаніе практичных і семінарскіх заняткаў.

Сінхронізацыя лекцыйных і практичных заняткаў дэзволіла ў вырашыць іншую праблему: стымуляванне самастойнай працы студэнтаў і ўкарэненне ў практику іх выучэння методыкі разгрывання засевання (запамінання) выучываемага матэрыялу. Узвышы ў методыку гэтага занятка рэгулярную пісьмовую працу в выучываемай тэме, можна дасягнуць таго, каб усе студэнты добра рыхталіся да яе.

Вельмі важным фактарам актыўізацыі вучэбных праблем студэнтаў з'яўляецца ўдасканаленнасць наўгадавання, якія ўтрымліваюць сярэднікі і падпраціўніц. Цi можа наўгадальным з'яўліцца бегліца тоё, што адмініструе кураторства ў студэнцкіх групах мы спрабуем змяніць масавымі супстрэчамі, арганізацыйнай дыскусіі і г. д. Студэнты маюць патрабу ў індывідуальных пасторках з выкладчыкамі, у тэктонах практычнай і падпраціўніцай, арганізацыйнай якія рэжыму і адпачынку. У іх ёсць патраба ў неаднадушных кантактах са сваімі наставнікамі.

У вырашэнні пастаўленых пытанняў, аразумела, многе заўсякшыць ад Дзяржайнага камітэта ССР па народнай адукцыі. Але наўчаніе не зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

Самастойнай практыкай студэнтаў можна залежаць ад агульнай адукцыі. Але наўчаніе можна зрабіць іншыя.

VI з'езд беларускіх батанікаў НА НОВЫМ ЭТАПЕ РАЗВІЦЦЯ

26-28 мая г. г. у Барзенскім дзяржавным біясферным запаведніку адбыўся VI з'езд беларускага рэспубліканскага батанічнага таварыства (БРБТ). У яго работе прынял ўдзел 90 делегатаў з наўуковых установ батанічнага профілю АН БССР і ВНУ рэспублікі. Ад нашага ўніверсітэта на ім прысутнічалі доктор В. А. Хільскіч і аўтар гэтых радкоў.

З'езд адкрыў віц-предзідента БРБТ акадэміка АН БССР В. І. Парфёнаў.

Аб работе сенцій таварыства расказаў яго вучоны сакратар кандыдат біялагічных навук В. С. Адзюха, які ў сваім дакладзе адзначыў, што ў састаў батанічнага таварыства ўспішлікі ўваходзяць звыш 500 батанікі, у тым ліку 25 доктароў науки, 5 акадэмікаў і член-кореспондэнтаў АН БССР.

Аналізуцыя работы сенцій, дакладчыкі адзначыў, што ёсць наўчальная батанічнага таварыства ўспішлікі ўваходзяць звыш 500 батанікі, у тым ліку 25 доктароў науки, 5 акадэмікаў і член-кореспондэнтаў АН БССР.

На пленарным пасяджэнні з'езда было заслушана 10 дакладаў.

Программным на першым з'езде быў даклад акадэміка АН БССР В. І. Парфёнаў «Новы этап развіцця батанічнай науки Беларусі». У ім вызначаны прырэзэнтыны напрамкі развіцця батанікі ў рэспубліцы.

З дакладам аб работе развойнай камісіі выступіла яе старшыня к. б. н. Э. П. Ярашэвіч.

На пленарным пасяджэнні з'езда было заслушана 10 дакладаў.

Программным на першым з'езде быў даклад акадэміка АН БССР В. І. Парфёнаў «Новы этап развіцця батанічнай науки Беларусі». У ім вызначаны прырэзэнтыны напрамкі развіцця батанікі ў рэспубліцы.

генетычныя і морфагенетычныя даследаванні на бялхімічным і фізіялагічным уроўні; фізіялагічныя асновы павышэння прадуктыўнасці раслін; мадэляванне і праграммаванне ў батанічных даследаваннях і інш. Дакладчык асабіста падкресліў важнасць павышэння карадынанцыі батанічных даследаванняў у рэспубліцы, прычыну вымучэння філоры вышынёвых і ніжэйшых раслін.

З дакладам на з'ездзе выступілі акадэмік АН БССР Н. А. Дарожкін, дактары біялагічных навук В. І. Якушава, Я. Г. Пятроў, Я. А. Сідарэвіч і інш.

Ад кафедры батанікі і фізіялогіі раслін ГДУ на з'ездзе быў прадстаўлены ў тэзісах даклад, які атрымалі становую атрымальнікі пры аблеркаўанні.

На з'ездзе быў выбраны новы састаў Савета БРБТ. Прэзідэнт таварыства быў выбраны акадэмік АН БССР В. І. Парфёнаў, ганаровым Прэзідэнтам — акадэмік АН БССР І. Д. Юркевич.

З'езд прыняў рэзолюцыю, наўграваную на актыўнасць батанічных даследаванняў у рэспубліцы па разашэнні Харчовай працьмы.

Для делегатаў з'езда былі арганізаваны экспкурсіі ў музей біясфернага запаведніка.

Л. САПЕГІН,
загадчык кафедры батанікі і фізіялогіі раслін, доктар біялагічных навук.

ПРЫРОДА І ЧАЛАВЕК

ТОЛЬКІ ў нашай краіне, на тэрыторыях, якія падвяргаюцца моцным землетрасенням, жыве і прадуце звыш 50 мільёнаў чалавек. Вось чаму ўтаймаванне такай непрыемнай і грознай стыхіі з'яўляецца надзвычай актуальнай задачай. Але людзі пакуль не ўмельці гэтага рабіць. Вялікі знаўца землетрасення Э. Робэртс піша ў кнізе «Калі трасеца Зямля»: «Зразумела, што землетрасеніі мы не можам. Нават больш магутныя істоты, чым рымскія богі, не ўстане быў зрабіць гэтага. Знаўцы, мы павінны з імі лічыцца, прымасць іх і, па начынні масца, рыхтавацца да іх. Зразумела таксама, што чалавек не ўстане іх прадкаўзваць, від'якім выпадку, у цяперашні час. Нават калі б гэта было ў яго слах, то можна было бы выраўтаць іхную колыасьць жыццю, але далей не ўсіх...»

Думаецца, што такі бязвыданы песьмізм у аўтара працьваваніяў радкоў абулюёнен узүліннямі абсалютнай большасці сейсмологаў аб глыбінных крыніцах энергіі і прычынах землетрасенняў, якія ёсць спасціць іх да сяяніць. Аднак, наконец, да цяперашняга часу атрымалі сведчыць аб тым, што больш 80% рагіструемых землетрасенняў зараджаецца неглыбока ад паверхні. Так, азагаці штуршкую пры тапікенскім землетрасеніі знаходзяцца на глыбінях ад 2 да 10 кіламетраў. Менавіта яны, так званыя дроб-

нафокусныя землетрасеніі, уяўляюць найбольшую небяспеку для людзей. І яшчэ адна везмаважная датыя: раўнінныя працісторы і на суши і ў акіянах практична не ведаюць разбуральных землетрасенняў. Усё яны аказваюцца набліжанымі або да горных участкаў суши, або да крутых марскіх берагоў, якія амываюцца хуткімі цячэннямі. На раўнінах падземныя буры амаль заўсёды звязаны з гаспадарчай дзейнасцю чалавека. Восьмі-дзесяцібалльныя землетрасеніі здраўца ўзбываюцца з наземнага паслядоўнага падзеяння.

Чалавек вынайшоў паслядоўнага прагніравацца і пашырэзаць горныя ўдары ў шахтах. Ніярэдка з удараў на біясферныя масівы у контурах шахтавых палёў унутраныя напружжанія здавычай з пляхамі сцвідраванія, закачкі ў іх вады, або правядзенія ў іх вады. Вядомыя іншыя способы, напрыклад, прыпушканне праз масу ёлектрычнага току значнай сілы.

Усе гэтыя добрыя зарэкамендаваныя сілы ў горных працьмыці да пачатку работ па згаданымі шахтамі ўздыбляць пляхамі сцвідраванія горных парод за кошт унутраных напружжаніяў ад дзеяніяў вагі вышэйляжачных мас. Яны здраўца, калі ў масівах напружжанія парод утвараюцца свабодныя поласці, створаныя рукой чалавека. Зразты, яны могуць узімку і на тэрмінамі шахтамі з'яўляцца на выніку растварэння часткі парод падземнымі водамі, і тады не выключана працягненне натуральнага горнага ўдару на раўніне ў выглядзе землетрасеніяў.

З'яўляецца, што адбываюцца адначасова з горнымі ўдарамі і землетрасеніямі, настолькі падобныя, што добрае апсанне горнага ўдару дасведчаны ў землетрасеніях чалавек прыме за такое. Гэта, а таксама не-глыбокое размяшчэнне гіпацэнтраў абсалютнай большасці разбуральных землетрасеніяў даставляе зрабіць неизаканыя на першы погляд выгад аб адноўлівай прыродзе абедзюючым з'ю. У гэтым выпадку становіцаца не-зразумелай прымеркаванасці землетрасеніяў да горнага рэльефу. Горы ў сотні і нават

У ПОШУКАХ ІСЦІНЫ

Лігорск — Пінск — Тураў. Яшчэ раней з Гомеля і Мінска адправіліся на сустрач адзін аднаму на рацэ Прыпяць групы фармальных і нефармальных аўдіянінняў. 14 мая вечарам усе павінны былі сустрацца ў Тураў.

Прадстаўнікі прасы, наўку пабывалі ў калгасах імя Горкага, «Малкі», «Рассвет», імя XVII парткірченцы, бачылі 1 польдоры і 1 не крануты пакупчыкі ўчасткі поймы г. Прыпяць, гутарылі з калгаснікамі. Былі сададарыны шматлікія пытанні па схеме абалавання раёна Прыпяць, па наўкуных даследаваннях у вярхоўях р. Ясельлы.

Частка шляху ад Пінска да Тураў прайшла па Прыпяці на прагулчынчыціцца. Вечарам 14 мая адбылася сустрач груп, якія пылілі па рацэ на лодках. На ўлоні прыроды адбылася канферэнцыя, у якой прынялі ўдзел грамадскасці!

Кіруючыя работнікі Тураў. На наступную раніцу была праведзена экспурсія па Прыпяці.

На падзеянні «вансі» даследаваніяў

туры земляробства ў некаторых гаспадарках, на няправільнай эксплуатацыі меліярацыйных збудаванняў, скіды ў рэках забруджаных прымесівасцю і камунальнай гаспадаркай водабраньеўства і інш. Усе гэта, бяспрэцечна, мае месца. А знаўцы, тым больш уважлівые, трэба падыходзіцца да вывучэння такога маштабнага меліярацыйнага праекта, таму што ўесь гэты комплекс фактараў, узаемна ўзаемнічаючы адзін аднаго, можа дадац сумніўныя вынікі.

Напрыклад, улічваючы тое, што будзе створаны цудоўны шадч-язычны шлях, а жывёлы будуть вымушаны концэнтравацца на пэўных участках, меліярацыйныя можа садзейнічаць яшчэ большаму развиццю браканьеўства, якое і без таго набыло пагражальныя размеры.

Наогул жа, карыснага, шчылага дыялогу не атрымалася. Заява праектанта, што поўныя

наўкуных гарантый будзе дадзены праз год, насярэджаючы, таму што работы ўжо вядуцца. Дыскусіі часцей нагадвалі «перастрэлку» двух баюк, факт супрацьпастаўляючы факту, альбо — пытанні, замест таго, каб дэталёва ўзваліцца агульныя позіцыі.

А таго жа часцей выклікае слабы землетрасеніі, якія падаюцца на гэтым шляху. Канешне, малымі стратамі тут не абідзяшся, але яны ўяўляюцца парадайнайным з такімі на аднаўленне разбуральных землетрасеніяў.

І. ПАЛЯУКОУ,
слухач падрыхтоўчага
аддзялення специяльнасці
«біялогія».

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі Універсітэта, дэканат філалагічнай факультэта, кафедра беларускай літаратуры выказваюць глыбокія слаўчаванне асцістнага гэтай кафедры ШЫНКАРЭНКА. Вользе Карапуне з выпадку напалаткі ўзбываючай яе гора — смерці БАЦЬКІ.

АЗ 0438
Аб'ём — 1 друк. арк.
Тыраж 2000 экз. Заказ 444.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктората, профсаюзных камітетаў, комітетаў, кафедраў і паддразніцкіх гандлю. Гомель, Савецкая, 104, 3-11, тэл. 57-16-52.